

Styrgruppsmöte – Nationell samordningsorganisation

Uppstartsmöte

30 september 2025

Syfte med uppstartsmötet

Att etablera en gemensam bild av samordningsorganisationen och dess syfte, diskutera styrgruppens roll och arbete framåt samt fatta gemensamt beslut om initiala frågor



Styrgruppen består av representanter från respektive sjukvårds-/samordningsorganisation

Myndighetsrepresentanter

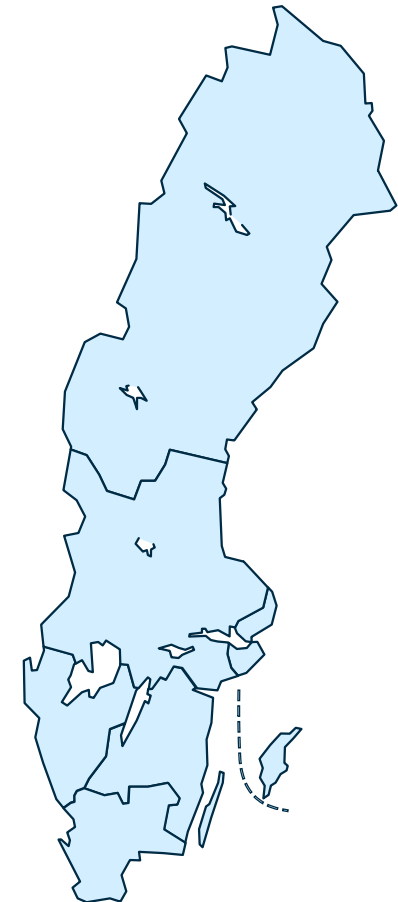
| | |
|---------------------------------|--------------------|
| Mattias Fredricson (ordförande) | Socialstyrelsen |
| Max Herulf (vice ordförande) | E-hälsomyndigheten |
| Caroline Kevin (sekreterare) | Socialstyrelsen |

Sjukvårdsregionala representanter

| | |
|--------------------|-----------------------------------|
| Elisabeth Karlsson | Norra sjukvårdsregionen |
| Mikael Köhler | Sjukvårdsregion Mellansverige |
| Anders Ahlsson | Sjukvårdsregion Stockholm-Gotland |
| Mats Bojestig | Sydöstra sjukvårdsregionen |
| Kaarina Sundelin | Västra sjukvårdsregionen |
| Martin Engström | Södra sjukvårdsregionen |

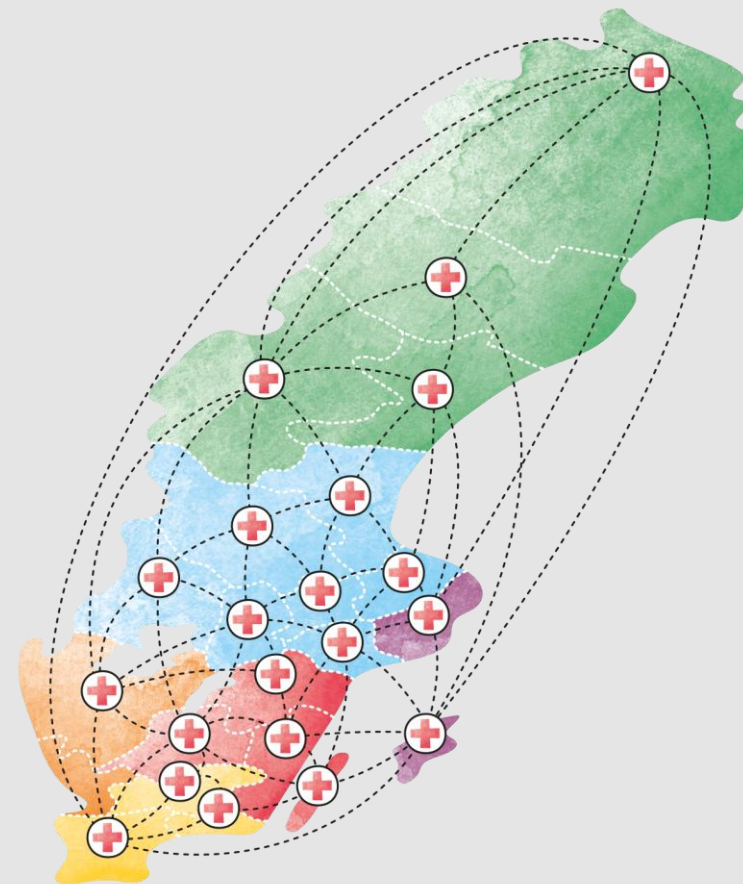
Övriga (inlyssnande)

| | |
|------------------------|--------------------------------|
| Annika Brodin-Blomberg | Sveriges kommuner och regioner |
|------------------------|--------------------------------|



Dagens agenda

- Bakgrund och introduktion till samordningsorganisationen och dess syfte samt styrgruppens roll
- Gemensam diskussion om organisationens och styrgruppens arbetssätt
- Information kring arbetsgrupper och val av vård- och behandlingsområden
- Dagens beslutspunkter
- Nästa steg



Nationell vårdförmedling: ett av flera verktyg för att förbättra tillgängligheten



Nationell vårdförmedling innebär att patienter får vård hos en annan vårdgivare (offentlig eller privat) med kortare väntetider eller ledig kapacitet, oavsett var i landet vårdgivaren bedriver sin verksamhet



Det primära syftet är att säkerställa att patienter får **vård inom vårdgarantins tidsgränser**



Regionerna har **en lagstadgad skyldighet** att erbjuda patienten vård hos en annan vårdgivare om inte regionen förväntas uppfylla vårdgarantins tidsgränser (besöks- respektive behandlingsgarantin)



Flera tidigare uppdrag kopplade till nationell vårdförmedling



Nationell katalog
över vårdgivare
och utförare av
socialtjänst

Slutredovisad: april 2025



Infrastruktur
för nationellt
vårdsöksystem

Slutredovisad: mars 2025



Förslag till en nationell
plan för nationell
vårdförmedling

Slutredovisad: mars 2025



Insatser som stödjer
och stärker patienters
möjlighet att få vård
hos andra vårdgivare
med kortare väntetider

Slutredovisad: juni 2025



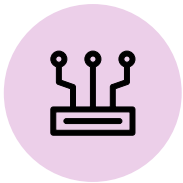
Identifierade utmaningar med nationell vårdförmedling



Den regionala samordningen fungerar inte alltid optimalt










Otillräckligt stöd till patienter hindrar nationell vårdförmedling

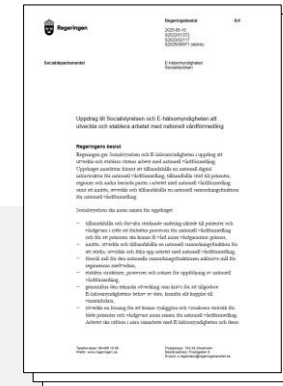


Dagens tekniska förutsättningar begränsar ett välfungerande och effektivt arbete med nationell vårdförmedling

Flera insatser föreslås för att svara upp mot utmaningarna

Insatsområden i planen för nationell vårdförmedling:

-  Främja mer likartade och enhetliga arbetsätt samt ökad samverkan genom en nationell samordningsorganisation
-  Stärka patientens ställning och underlätta för patienter att fatta beslut om ett erbjudande om nationell vårdförmedling
-  Förbättra regionernas förutsättningar att använda nationell vårdförmedling för att stärka tillgängligheten
-  Vidareutveckla infrastruktur för ett nationellt vårdsöksystem
-  Stödja digital informationsöverföring
-  Digitalt stödja processen att hantera vårdförmedlingsärenden
-  Etablera strukturer, processer och rutiner för uppföljning av nationell vårdförmedling



Nytt uppdrag: att utveckla och etablera arbetet med nationell vårdförmedling

*Slutredovisas:
februari 2027*



Genom ensade arbetssätt och processer möjliggör det digitalisering



Det finns utmaningar i varje steg i vårdförmedlingsprocessen, och vissa frågor överlappar med det arbete som kommer att ske inom den nationella samordningsorganisationen

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att etablera en samordningsorganisation



Främja mer likartade och enhetliga arbetssätt samt ökad samverkan genom en nationell samordningsorganisation

- Enligt uppdraget ska Socialstyrelsen **inrätta, utveckla och tillhandahålla en nationell samordningsorganisation** för att stödja och utveckla arbetet med nationell vårdförmedling
- I detta inkluderas också att **föreslå mål för den nationella samordningsorganisationen**, inklusive **mål för regionernas medverkan**
- Genom organisationen får regionerna en **tydligare och mer formell plattform för samordning**, där de gemensamt kan ta fram och etablera mer ändamålsenliga processer och arbetssätt för nationell vårdförmedling.



Organisationen syftar till att bidra till en ökad samordning i frågor som rör vårdförmedling

Detta inkluderar bland annat:

Samordning av upphandlingar av vård inom olika vårdområden samt **bakomliggande behovsanalyser** (PKS)

Framtagande av **vägledande principer** kring exempelvis följsamhet till den etiska plattformen

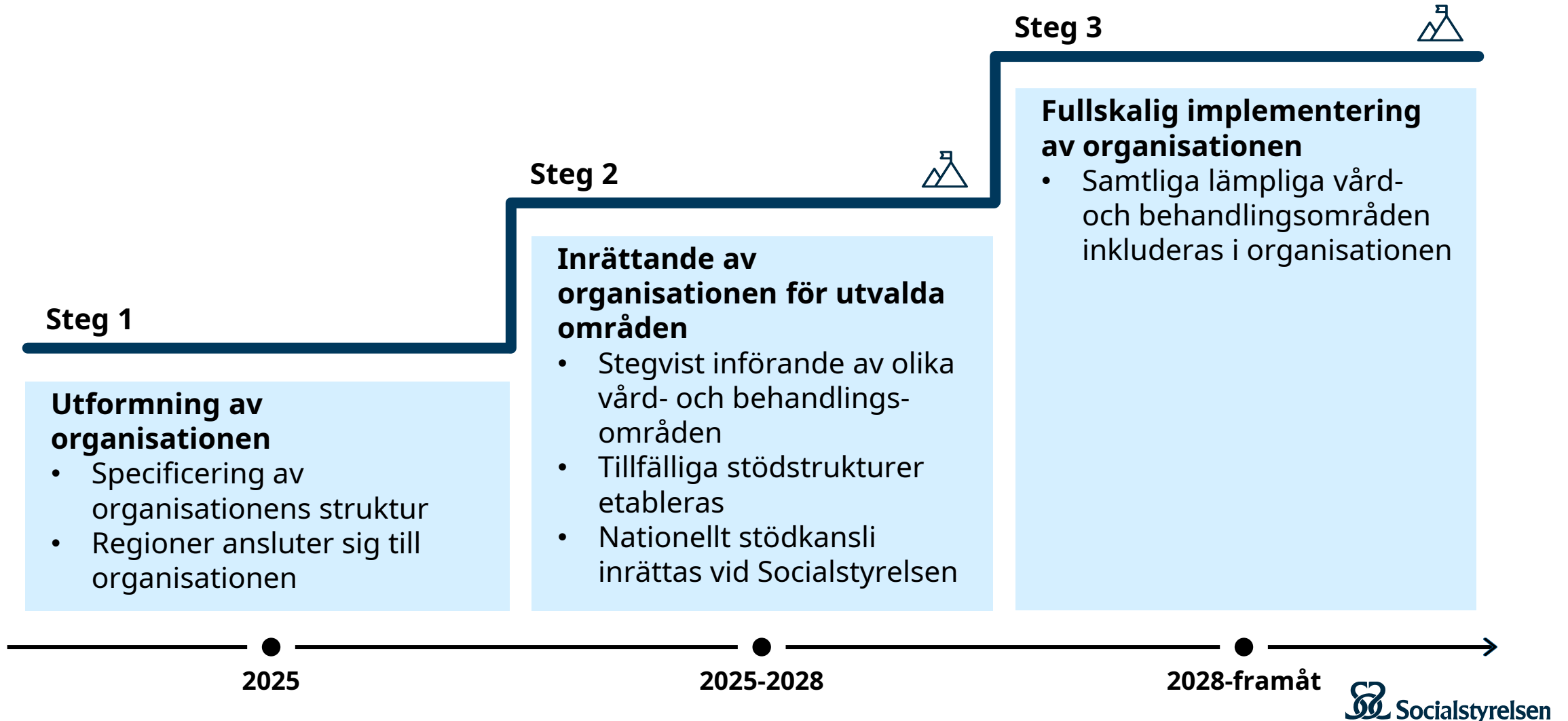
Utveckling av **gemensamma arbetssätt och rutiner** för nationell vårdförmedling

Mer enhetlig och likvärdig tolkning inom **juridiska knäckfrågor**

Utformning av **enhetliga och effektiva kommunikationssätt** till patienter



Implementeringen av organisationen sker stegvis och tydliga mål kopplas till varje steg



Tanken är att samtliga regioner ska ansluta sig till organisationen

Gemensamma åtaganden för deltagare



Genom sitt medverkande åtar sig regionen att delta aktivt i samarbetet, till exempel genom att...

- **...gemensamt utveckla och anpassa arbetssätt** för att underlätta för nationell vårdförmedling
- **...avsätta resurser för att arbeta med nationell vårdförmedling** som en av pusselbitarna för att förbättra tillgängligheten
- ...bidra med **nödvändig kompetens** i samordningsorganisationens arbetsgrupper för att kunna vara med och påverka organisationens arbete
- **...aktivt erbjuda** nationell vårdförmedling till de patienter som inte förväntas kunna erbjudas vård inom vårdgarantins tidsgränser
- **...erbjuda vård** till utomlänspatienter när regionen har ledig kapacitet eller kortare väntetider
- **...skapa förutsättningar** för att alla patienter får det stöd de behöver för att kunna fatta ett välgrundat beslut vid ett erbjudande om nationell vårdförmedling

Deltagande regioner ger också styrgruppen (med företrädare från varje sjukvårdsregion) mandat att fatta beslut å regionernas vägnar – förutsatt att beslutet också förankras med samtliga anslutna regioner.

Fördelar för organisationens deltagare



En **mer jämlik tillgång till vård** för samtliga patienter



Stöd från organisationens kansli för att underlätta regionens arbete med nationell vårdförmedling



Möjlighet att ha inflytande i **samordningsorganisationens beslut**



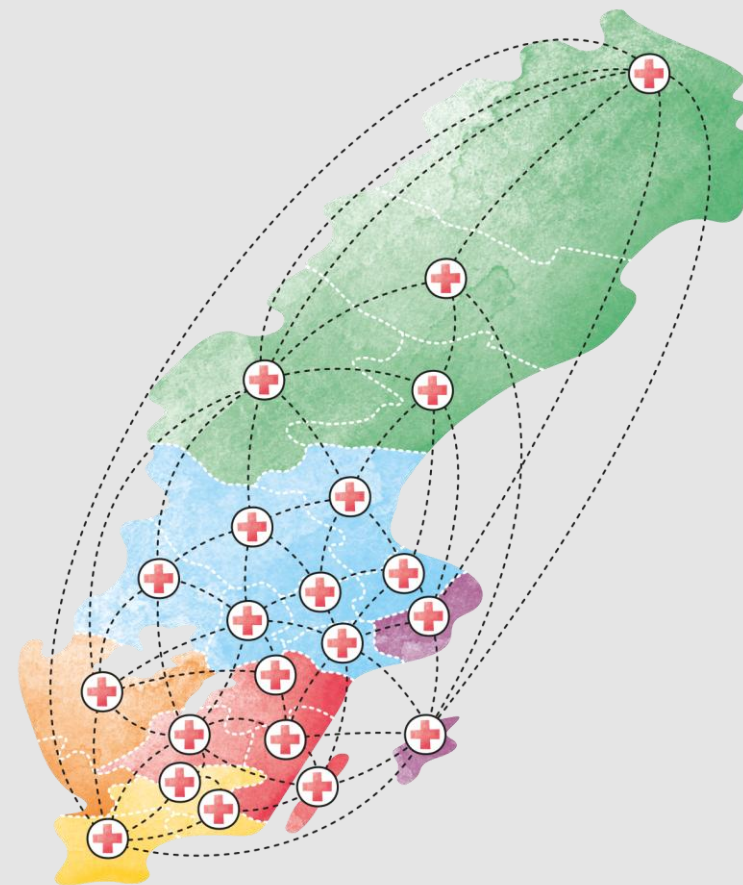
Ökad samordning med **lägre administrativa barriärer** vid nationell vårdförmedling som följd



Tillgång till medel som betalas ut för ett aktivt arbete med nationell vårdförmedling

Dagens agenda

- Bakgrund och introduktion till samordningsorganisationen och dess syfte samt styrgruppens roll
- Gemensam diskussion om organisationens och styrgruppens arbetssätt
- Information kring arbetsgrupper och val av vård- och behandlingsområden
- Dagens beslutspunkter
- Nästa steg



Styrgruppen ska ta beslut om centrala frågor för organisationen

Styrgruppsmöten bokas in varannan månad, och beslutsunderlag skickas ut senast en vecka i förväg



Nationellt stödkansli

- Samordnar och stödjer arbetet i organisationen
- Placeras vid Socialstyrelsen
- Ansvar för utredning av vård- och behandlingsområden
- Arbetar även med andra delar i regeringsuppdraget

Nationell styrgrupp

Ansvar: Fattar beslut i centrala frågor kopplade till organisationens arbete och förankrar dessa med övriga deltagare.

A

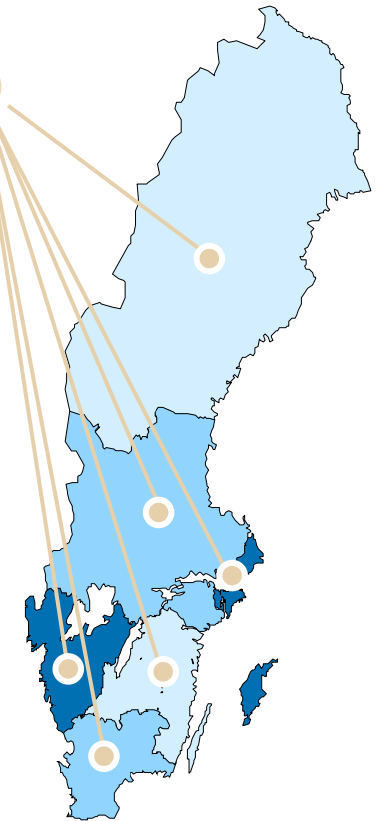
B

C

...

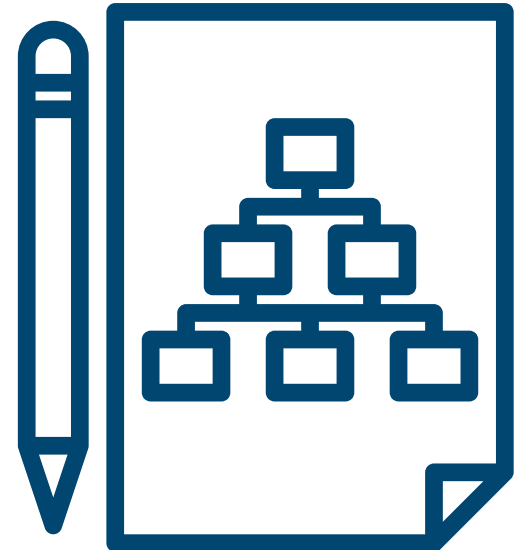
Arbetsgrupper

Ansvar: Bereder och tar fram förslag kring specifika eller övergripande frågor kopplade till nationell vårdförmedling. Består av regionala representanter och sakkunniga.



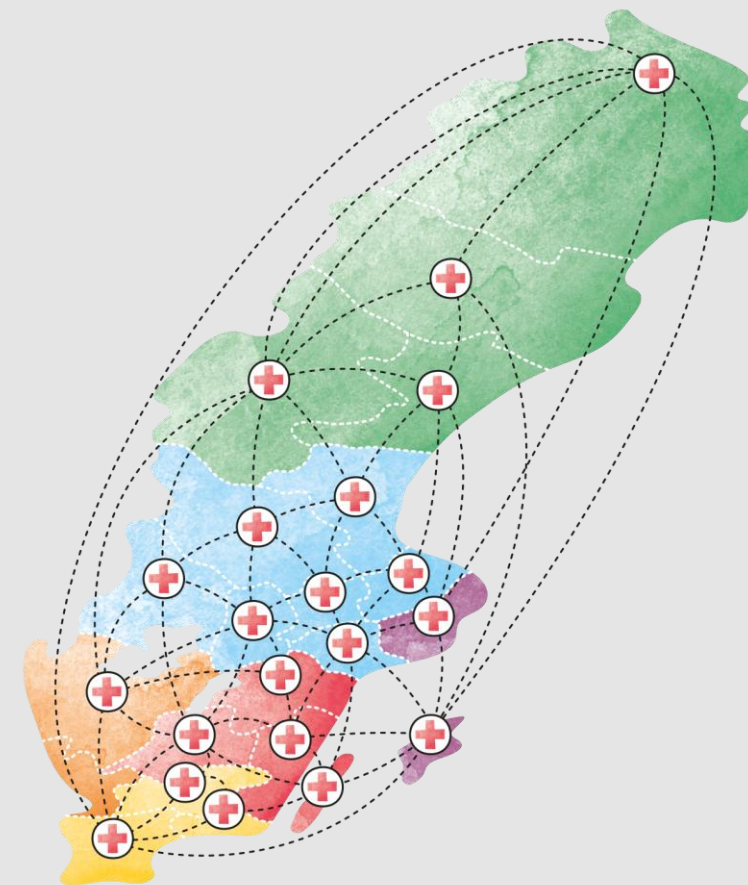
Styrgruppen ansvarar för förankring av inriktningsbeslut för organisationen

Förslag på process för anslutning till organisationen:



Dagens agenda

- Bakgrund och introduktion till samordningsorganisationen och dess syfte samt styrgruppens roll
- Gemensam diskussion om organisationens och styrgruppens arbetssätt
- Information kring arbetsgrupper och val av vård- och behandlingsområden
- Dagens beslutspunkter
- Nästa steg



Successivt kommer fyra arbetsgrupper med olika ansvarsområden att etableras

Tilltänkta arbetsgrupper:

A

Stöd för patienter och vårdgivare

Fokus:

- Komma överens om effektiva och enhetliga kommunikations-sätt till patienter inom ramen för nationell vårdförmedling

B

Ekonomiska principer

Fokus:

- Föreslå enhetliga ekonomiska principer
- Analys av ändamålsenliga ersättningsmodeller för vårdförmedling

C

Avtal och juridik

Fokus:

- Diskutera och ta fram förslag om enhetlig tolkning av juridiska knäckfrågor
- Analys av förutsättningar för upphandling av utvalda VBO, inkl. behovsanalyser

D

Enhetliga rutiner och arbetssätt

Fokus:

- Identifiera enhetliga rutiner och arbetssätt för att skapa bättre förutsättningar för NVF

?

...

Sammansättningen av arbetsgrupper är dynamisk och fler kan tillkomma vid behov.

Alla arbetsgrupper innehåller regionala representanter och eventuellt andra sakkunniga. Tanken är att kansliet stödjer arbetsgrupperna i analys, utredning och förberedelse.¹

1) Ansvaret för att till exempel tolka lagstiftning eller upprätta avtal ligger fortsatt på regional nivå.

Socialstyrelsen ansvarar för analys av vård- och behandlingsområden



Socialstyrelsen kommer **kontinuerligt analysera** vilka vård- och behandlingsområden (VBO) som bör ingå i den nationella samordningsorganisationen för nationell vårdförmedling.



Områdena är tänkta att **implementeras stegvis** med målsättningen att samtliga relevanta områden är inkluderade år 2028.



Att ett VBO inkluderas i samordningsorganisationen innebär att **gemensamma arbetssätt, processer och stödstrukturer** för nationell vårdförmedling införs inom området.



Vissa vård- och behandlingsområden är mindre lämpliga för vårdförmedling

Medicinskt sakkunniga och regionföreträdare har lyft att **vissa faktorer begränsar** vård- och behandlingsområdets **lämplighet för nationell vårdförmedling**.

Ett VBO bedöms som mindre lämpligt om det till exempel:

- är en behandling som genomförs under upprepade tillfällen
- är en komplex operation med hög risk för komplikationer och behov av återbesök
- saknar vårdgivare med ledig kapacitet
- kräver att patienten behandlas av samma vårdgivare i flera steg i vårdkedjan



Redan nu föreslås att fem vård- och behandlingsområden inkluderas i organisationen

Föreslagna vård- och behandlingsområden:

Höftprotesoperationer

Framfallsoperationer

Koloskopiundersökningar

Knäprotesoperationer

Kataraktoperationer

- Utvald som åtgärd för särskilda engångsinsatser av behovsstyrd vård
- Utvald som pilotområde av Socialstyrelsen i tidigare uppdrag
- Ingår i båda

Utifrån tidigare gjorda analyser (*Socialstyrelsen och utredningen för behovsstyrd vård*) bedöms samtliga områden som lämpliga för nationell vårdförmedling

Arbetet inom de första fem områdena föreslås påbörjas successivt

Arbete inom inledande två VBO påbörjas, t.ex. knäprotes- och kataraktoperationer



Arbete inom två VBO inleds, t.ex. höftprotesoperationer och koloskopiundersökningar



Sep Okt Nov Dec
2025

Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec
2026


Arbete inom ytterligare ett VBO påbörjas, t.ex. framfallsoperationer

Inkludering av fler VBO som styrgruppen beslutar om sker sedan löpande fram till och med 2028

?
Vad har ni för tankar kring den föreslagna ordningen av vård- och behandlingsområdena?

Övergripande process för val av VBO

Löpande förankring hos sakkunniga och beredning i organisationens arbetsgrupper



Val av VBO att utreda

Beskrivning: Urval av VBO utifrån analyser av tillgänglighet och dialog med relevanta NPO

Ansvarig:
Socialstyrelsen



Utredning av VBO

Beskrivning: Utreda varje VBO utifrån ett vägledande ramverk

Ansvarig:
Socialstyrelsen



Beslut om VBO

Beskrivning: Beslut om VBO ska inkluderas i organisationen eller inte tas av styrgrupp

Ansvarig:
Styrgruppen

Processen drar **lärdom av tidigare upparbetade processer** såsom den för NHV

Utredningarna utgår från fyra vägledande dimensioner



**Patientsäkerhet
och praktisk
genomförbarhet**



**Tillgänglighet
och omfattning**



Ledig kapacitet



**Etik och
prioriteringar**

Dagens agenda

Bakgrund och introduktion till samordningsorganisationen och dess syfte samt styrgruppens roll

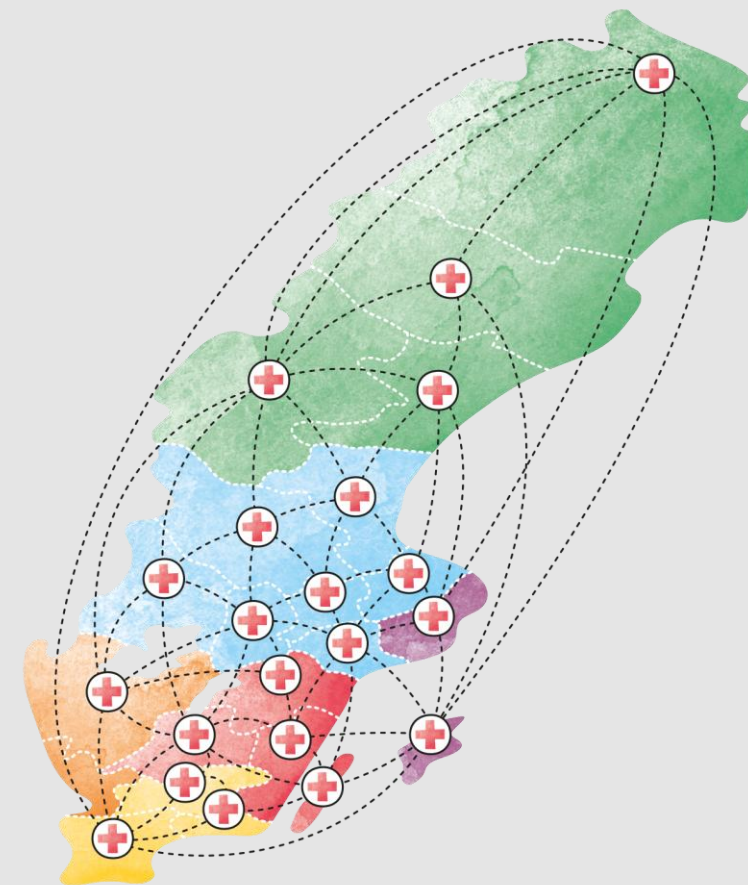
Gemensam diskussion om organisationens och styrgruppens arbetssätt

Information kring arbetsgrupper och val av vård- och behandlingsområden

Dagens beslutspunkter

- Punkt 1: Styrgruppens arbetssätt
- Punkt 2: Åtaganden för organisationens deltagare
- Punkt 3: Organisationens arbetsgrupper
- Punkt 4: Vård-och behandlingsområden

Nästa steg



Beslutspunkter

Beslutspunkt 1: Styrgruppens arbetsätt

Kan styrgruppen besluta om att träffas på styrgruppsmöten varannan månad för att diskutera och fatta beslut i frågor som berör organisationen och nationell vårdförmedling?

Beslutspunkt 2: Åtaganden för organisationens deltagare

Kan styrgruppen besluta om underlaget till inriktningsbeslut som innehåller åtaganden som ska gälla för deltagare i organisationen?

Beslutspunkt 3: Organisationens arbetsgrupper

Kan styrgruppen besluta om att fyra arbetsgrupper med fokus på *Stöd för patienter och vårdgivare, ekonomistyrning, avtal och juridik* respektive *enhetliga rutiner och arbetsätt* inledningsvis och successivt ska upprättas?

Beslutspunkt 4: Vård- och behandlingsområden

Kan styrgruppen besluta om att nedanstående fem vård- och behandlingsområden inledningsvis inkluderas i samordningsorganisationen enligt föreslagen ordning?

- Oktober 2025: Katarakt- och knäprotesoperationer
- Januari 2026: Framfallsoperationer
- Mars 2026: Höftprotesoperationer och koloskopiundersökningar



Beslutspunkter

Beslutspunkt 1: Styrgruppens arbetssätt

Kan styrgruppen besluta om att träffas på styrgruppsmöten varannan månad för att diskutera och fatta beslut i frågor som berör organisationen och nationell vårdförmedling?

Beslutspunkt 2: Åtaganden för organisationens deltagare

Kan styrgruppen besluta om underlaget till inriktningsbeslut som innehåller åtaganden som ska gälla för deltagare i organisationen?

Beslutspunkt 3: Organisationens arbetsgrupper

Kan styrgruppen besluta om att fyra arbetsgrupper med fokus på *Stöd för patienter och vårdgivare, ekonomistyrning, avtal och juridik* respektive *enhetliga rutiner och arbetssätt* inledningsvis och successivt ska upprättas?

Beslutspunkt 4: Vård- och behandlingsområden

Kan styrgruppen besluta om att nedanstående fem vård- och behandlingsområden inledningsvis inkluderas i samordningsorganisationen enligt föreslagen ordning?

- Oktober 2025: Katarakt- och knäprotesoperationer
- Januari 2026: Framfallsoperationer
- Mars 2026: Höftprotesoperationer och koloskopiundersökningar



Beslutspunkter

Beslutspunkt 1: Styrgruppens arbetssätt

Kan styrgruppen besluta om att träffas på styrgruppsmöten varannan månad för att diskutera och fatta beslut i frågor som berör organisationen och nationell vårdförmedling?

Beslutspunkt 2: Åtaganden för organisationens deltagare

Kan styrgruppen besluta om underlaget till inriktningsbeslut som innehåller åtaganden som ska gälla för deltagare i organisationen?

Beslutspunkt 3: Organisationens arbetsgrupper

Kan styrgruppen besluta om att fyra arbetsgrupper med fokus på *Stöd för patienter och vårdgivare, ekonomistyrning, avtal och juridik* respektive *enhetliga rutiner och arbetssätt* inledningsvis och successivt ska upprättas?

Beslutspunkt 4: Vård- och behandlingsområden

Kan styrgruppen besluta om att nedanstående fem vård- och behandlingsområden inledningsvis inkluderas i samordningsorganisationen enligt föreslagen ordning?

- Oktober 2025: Katarakt- och knäprotesoperationer
- Januari 2026: Framfallsoperationer
- Mars 2026: Höftprotesoperationer och koloskopiundersökningar



Beslutspunkter

Beslutspunkt 1: Styrgruppens arbetssätt

Kan styrgruppen besluta om att träffas på styrgruppsmöten varannan månad för att diskutera och fatta beslut i frågor som berör organisationen och nationell vårdförmedling?

Beslutspunkt 2: Åtaganden för organisationens deltagare

Kan styrgruppen besluta om underlaget till inriktningsbeslut som innehåller åtaganden som ska gälla för deltagare i organisationen?

Beslutspunkt 3: Organisationens arbetsgrupper

Kan styrgruppen besluta om att fyra arbetsgrupper med fokus på *Stöd för patienter och vårdgivare, ekonomistyrning, avtal och juridik* respektive *enhetliga rutiner och arbetssätt inledningsvis* och successivt ska upprättas?

Beslutspunkt 4: Vård- och behandlingsområden

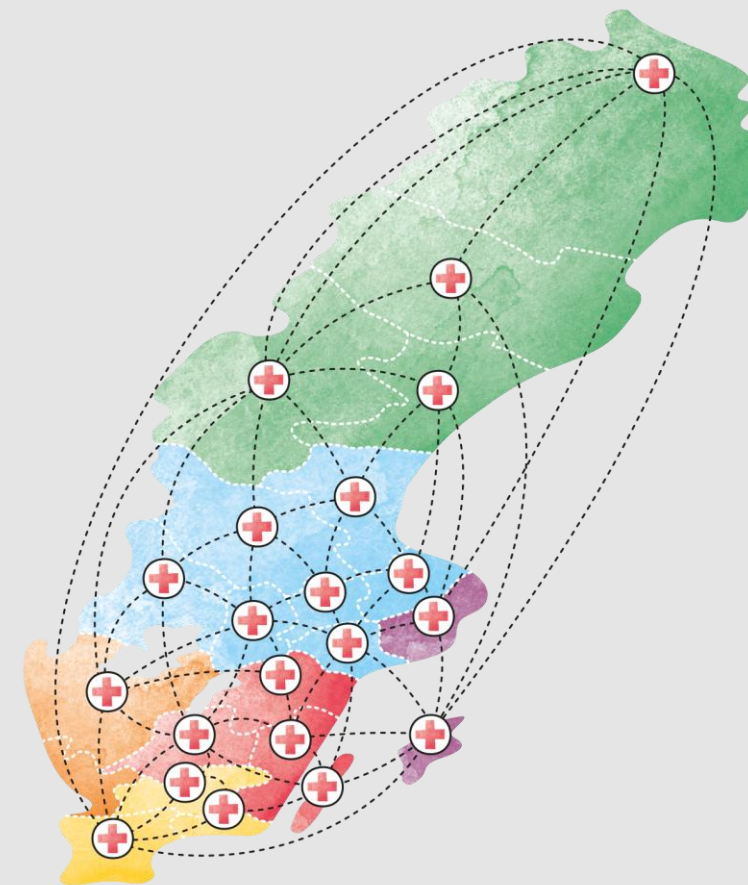
Kan styrgruppen besluta om att nedanstående fem vård- och behandlingsområden inledningsvis inkluderas i samordningsorganisationen enligt föreslagen ordning?

- Oktober 2025: Katarakt- och knäprotesoperationer
- Januari 2026: Framfallsoperationer
- Mars 2026: Höftprotesoperationer och koloskopiundersökningar



Dagens agenda

- Bakgrund och introduktion till samordningsorganisationen och dess syfte samt styrgruppens roll
- Gemensam diskussion om organisationens och styrgruppens arbetssätt
- Information kring arbetsgrupper och val av vård- och behandlingsområden
- Dagens beslutspunkter
- Nästa steg



Nästa steg

- Dialog och förankring med alla regioner om deltagande i organisationen
- Uppstart för samordningsorganisationens arbetsgrupper, med fokus på beslutade vård- och behandlingsområden
- Utredning och analys av andra vård- och behandlingsområden att inkludera i organisationen
- Protokoll skickas ut om 1-2 veckor
- *Nästa styrgruppsmöte planeras i början av december 2025, inbjudan skickas ut inom kort*





Tack för idag!